

ob
gvak
et
DÖN
kedése
33.
elye.)
3.
iben.)
xivánatra
198-102

rt!
készít-
eit u.m.
15frtg.
00 frtg.
80 frtg.
70 frtg.
80 frtg.
35 frtg.
12 frt.
nemü
s fuvó-

BAN,
300 frtg.
német
javítás.
munka.
en és

J.
ányzik.
dugu-
ér stb.
61 szár-
hatnak.
hatják.
se után
20 kr.

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Beeskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hova a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Hónyóra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
rodokban.
Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 52. szám.

Hétfő, március 4.

Az agrár akció.

Nagybeeskerek, 1901. március 4.

A mi viszonyaink között bizonyos mértékben megdöbbentő jelenségnek kell tekinteni, azt a mondhatni pártközi szervezkedési kísérletet, mely épp most indult meg s a legközelebbi választási kampány alatt kíván érvényesülni s pedig olyan módon, hogy egyszerre megoldaná a párt-szervezetek kötelekeit s bevinne mindentüvé oly elvi álláspontot, mely tulajdonkép dominálna s minden egyéb kérdést önmagának alárendelne.

Az agráriusok legutóbb tartott szervezkedő gyűlésén legalább ezek a törekvések domborodtak ki s mint tanulságos tünetei a magyar politikai élet belső fejlődésének: különös figyelemre és komoly megfontolásra érdemesek.

Mindenek előtt lássuk és bíráljuk meg ezen törekvéseknek eszmei jogosultságát. Bizonyos, hogy Magyarország agrícola állam és tény az is, hogy a lakosságnak körülbelül 70 százaléka vagyonánál, életmódjánál és foglalkozásánál fogva odavan kötve a hazai föld göröngyéhez.

Épp ezért világos és természetese, hogy a kormány és törvényhozás részéről jog szerint követelni lehet minden oly gazdasági érdek erélyes felkarolását, istápolását és támogatását, ami az általános közérdekkel egybehangzik.

Ez a józan agrárizmusnak a tétele, melyet habozás nélkül el is fogad az ország intelligenciájának közvéleménye.

E helyen azonban azt kell kérdeznünk, hogy vajon Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter gazdasági politikája, melyet lelkes odaadással pártol az ország gazdaközönségének tulnyomó része, nem halad-e olyan irányban s nem felel-e meg azoknak a tételeknek, amelyeket a köz-

haszon érdekéért hevülő józan agrárizmus európaszerthe felállít?

Mi azt hisszük, hogy ha megkérdezzük az ország gazdaközönségének a véleménye, az határozottan a Széll Kálmán és Darányi Ignác agrárizmusa mellett fog nyilatkozni, mert soha nem létezett magyar kormány, mely oly hatalmas, helyesirányú és okszerű támogatásban részesítette vol a az agrikultura ügyét, mint a mai.

Mi értelme legyen hát oly politikai szervezkedésnek, mely mindezzel meg nem elégedve, az államot arra akarja kényszeríteni, hogy a földmivelési politikát a többi közgazdasági ágak rovására és kárára, minden egyebet elnyomó irányzattá változtassa?

Bizonyára s mmi. Az a gazdasági politika, amit a Széll-kormány követ: annyiban határozottan agrárius politika, amennyiben magában foglalja mindazon törekvéseket, melyek a józan, helyes és közérdekű agrárizmus zászlójára fel vannak írva.

Ennek ellenében terveztetik egy olyan párt, mely alapvető tanainál fogva mindegyik párt kebelében beférkezhetnék s mindegyik párt programjának sarkalatos részeit alárendelhetné annak az univerzális szervezetnek, mely pártokon kívül állana ugyan, de tagjai utján mindegyik párt kebelében illetéktelen és káros befolyást gyakorolna.

Ez a szervezet, ha létrejönne, a párt-szervezetek és pártfegyelem kötelekeit nemcsak meglazítaná, de lassankint minden elvi csoportosulást megszüntetne.

Mi, megvalljuk, lehetetlennek tartjuk a pártközi agrárius pártnak az adott alapokon való működését.

Es pedig azért, mert szervezetének lényege: politikai abszurdum s mivel az

ország kormányának politikai iránya ugysis kedvez a gazdáknak, addig a helyes és józan határig, ameddig a magyar ember feltétlenül agrárius.

Az egyszerű fokozás révén pedig, hogy t. i. agrárabb, legagrárabb, legeslegesagrárabb ebben a hazában politikai sikereket nem lehet és nem is szabad elérni.

HIREK.

Tájékoztató.

A glózfűrlő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 8 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hőlgyek részére kedden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon este 6 től 8 ig urak részére is. A kálfűrlő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

— Személyi hir. Rónay Jenő főispán holnap hivatalos ügyben Budapestre utazik.

— Templomépítés Muzslyán Régi vágyódásuk fog teljesülni a muzslyai telep magyaroknak, akik még mindig csak egy imaházra átalakított nagyobb teremben dicsérik az Istent. A felépítendő r. kath. templom céljaira, mint értesülünk, a vállás és közoktatásügyi miniszter 18.000. földmivelésügyi miniszter 8000 és Dessewffy Sándor csanádi püspök 4000 koronát ajánlottak föl, amihez ha hozzáadják a rendelkezésre álló gyűjésből eredő összeget, einos templomot emelhetnek, amihez az időjárás jobbra fordultá val hozzá is fognak, ugy hogy karácsonykor már az új templomban üdvözölhetik az Urat. A miniszter a csanádi püspököt kérte föl az építés sorsának intézésére, ahonnet a főispánhoz megkeresés érkezett a tervek és költségvetés beszerzése szempontjából. A főispán áttette az ügyet az állampolitikai hivatalhoz, ahol nemakára hozzá fognak a tervek elkészítéséhez. A tavasszal megkezdődő építkezésekre egy bizottság fog felügyelni, mely Sók Ignác muzslyai plébános elnöksége alatt ottani lakosokból lesz összeállítva.

— Szabad liceum. A munkásképző- és társas egylet fölkérésére előkelő tanügyi férfiak gyűtek össze szombaton este a felső kereskedelmi iskola tanári szobájában, hogy a szabad liceum

A „TORONTÁL“ tárcája.

Tétovázás.

— Emma naplójából. —

szept. 6.

A papa ma nagy határozottsággal kijelentette, hogy egy hónapon belül férjhez kell mennem. En, mint jó leányhoz illik, azt mondtam: „Igyekeznii fogok.“

Valójában ugyan nem tudom, miért sürget a papa. Hiszen csak tizenkilenc éves vagyok! A szomszédék Paulája legalább is huszonöt esztendő s mégis vár. Mé t ne várhatnék én is? Amint a regényekből tudom és a színházból ismerem, nem minden házasság boldog. Hátha én csak a szerencsétlen asszonyok számát szaporítanám!

A papa még azt is mondotta, olyan leány vagyok, aki csak fiatalon szép. Aztán hamar elhervadok, mint a megboldogult édesanyám. Ezóta nagyon sokat nézek a tükörbe s napjában százszor előveszem drága anyám leánykori arcképét.

Ugy érzem, nem fog bekövetkezni a papa jóslása. Bár, szófogadó lévén, igazat adtam neki s megígértem, hogy engedelmesskedni fogok.

Vajjon kik jönnek háztűz-nézőbe?

szept. 9.

Ma este azzal lepott meg a papa, hogy bejelentette a kérdőmet. Ketten vannak. Torlai Béla banktisztviselő és Vass Gábor gyáros. Egyiket sem ismerem közelebbről. Amit tudok róluk, csak annyi, hogy Torlainak sok párbaja volt, Vass pedig torzonbors szakállu, nyers ember.

Majd elvállik!

Pár órája olyan furcsa dolgokat érzek.

Elgondolom, hogy ha asszony leszek, nem jutok e az édesanyám sorsára. Ha a jövődombelim olyan derék ember lesz, mint a papa, nem aggódok. De nem hordozom e a lelkemben valami emésztő baj csiráját. Avagy tán csak az emlék nyomasztó lidércei ezek az érzések?

szept. 12.

Holnap estére hivatalos hozzánk az egyik kérő. Torlai ur itt fog vacsorázni. A papa tanácsa szerint egyszerűen öltözköm, hogy taka rékosnak tartson. Ugyancsak a papa utasítása szerint, kedves és elragadó igyekszem lenni.

Virágot sem teszek a keblemre, nehogy kacsinak higgyen. Aztán meg hátha ő hoz!

Két-három keringőt még ma begyakorlok a zongorán, hogy holnap jól menjen. Egy kevés rózsavilágítást is használnék, de félek, hogy nem szereti. Hallottam, az igazi férfiak irtóznak az illattól.

Kissé izgatott vagyok, de hiszen ez természetes. Nagyon kell vigyáznom magamra. Hogy miről fogunk beszélni? Nem tudom. A költészethez, a festészethez vagy a színházakhoz én is értek annyit, amennyire a társalgás kedvéért szükség van.

szept. 14.

Itt volt. Nyulank, érdekes ember. Virágot is hozott. A bajusza szépen fölkunkorított, a szemei sötétkek, a haját hátra fésülti. A neve is kedvesen cseng. Torlai Béla! Nagyon hamar hozzászoknám.

Azt hiszem, tud szeretni s talán tetszem is neki. Nem egyszer mondta, hogy bájos vagyok és különösen édes a mosolyom. A kezemet sokszor gyöngéden magához vonta és megsimogatta. Kissé bátor

A zongorajátékomat kitünőnek találta. Azt

a három keringőt játszottam. Beszélte az életmódjáról, a szokásairól, a terveiről.

Mikor jobban belemelegedtünk, elszólta magát. A szívére tett célzást. Nem igen értettem, de sejtem, mit akart mondani. Ma kérdőzködtem s ugy hallom, Torlainak nagy szerencséje van a nők körül. Ebből még nem bizonyos, hogy visszaél a helyzetével és csapodár. S ha igen, még boldognak is válhatom magam, ha az irigyelt fiatalember az enyém lesz.

szept. 17.

Tegnap este Vass Gábor, a gyáros, volt a házunkban Darabos, hideg és merev. Alig tudott néhány szót beszélni. Ha a szemébe néztem, nagyon zavarodott volt. Nem lehet őszinte.

A játékomra nem volt egyetlen dicsőró szava. Tehát még udvariatlan is. Tíz ténába fogtam; egyik sem érdekelte. Köznapias, tucatember. Tucat-férj válnék belőle.

Még csak virágot se hozott. Milyen figyelmetlen! Sötét, izzó szemével mintha gyilkos pillantásokat vetett volna rám.

Borzasztó elgondolni is, hogy ez az ember valamikor dühös lehet. Jaj annak az asszonynak, ki a felesége!

Boszant, hogy a papának jobban tetszik, mint a finom, uri Torlai. Igaz, hogy Vass vagyonos, adóssága sincs, de egyedül a pénz nem boldogít. En pedig semmi rokoaszenvet nem érzek iránta.

Holnap újra ellátogat Torlai ur.

szept. 19.

Gyönyörű szép est volt. Torlai urral kísértámt a kertbe. Ránk borította ezüst fátyolát a hold s mint valami regényhősök, elandalogtunk az illattól kábító lugásban.

Ő hozzám simult, ugy mondta:

megalakítása érdekében értekezletet tartanak. Hosszabb és élénk eszmecsere után elhatározták, hogy szabad liceum elvének megvalósítása céljából az iparos ifjúságnak és az érdeklődő közönségnek előadásokat fognak tartani és pedig Knyaskó Lajos igazgató hármát, Streitmann Antal tanár hármát, Semsey Gyula kettőt, Várady Imre dr. kettőt, Török Ferenc polgári iskolai tan. egyet, Szalay József ev. ref. lelkész kettőt. Ezenkívül a márciusi ciklus hátralevő két estéjére Török Ferenc egy ipartörténeti és Králik János egy a szabad liceumok ismeretetésére vonatkozó felolvasásra vállalkoztak. Az illetékes körökben ivet fognak köröztetni, hogy a felolvasni szándékozók jelentkezessenek.

— **Bur szabadsághős Nagybecskerekben.** Kicsiny, de lelkes közönség előtt érdekes felolvasást tartott tegnap este a kaszinó nagytermében Luszénszky Felix báró. Az ünnepeit vendég Clair Vilmos, a F. M. K. E. főtitkára kíséretében jött Nagybecskerekre, hogy a nevezett egyesület javára felolvasást tartson. A tapsal fogadott felolvasó maga is érdekes megjelenés. Szép, magas, fekete szakállas alak, s inponáló nyugodtsággal tör ki belőle öblös, bariton hangja. Luszénszky báró, a ki különben huszár főhadnagy volt, azzal kezdte felolvasását, hogy miként került a burokhoz. Még 1899. november havában indult el Triesztből. A szabadsággért való harci kedv ösztöklélte. Mult év január havában érkezett a burok hazájába sok viszontagság után. Nehány honfitársra is akadt Pretóriában, a kikkel azután felcsapott bur szabadságharcosnak. Elmondja a hadi felszerelést, mely egy Mauser fegyverből, 300 töltényből, forgópisztoly, egy ló és szükséges ruhaneműkből állott, melyet mindenki tetszése szerint választhatott. Luszénszky mint „Komandás” harcolt az angolok ellen, a mi nálunk ezredesi rangnak felel meg. Nem egy heves ütközethen vett részt, melyről szintén élénk képet nyújtott. A burok életmódját, majd hazájuk topografikus leírását adja, ugyszintén a burok bátorságát, önfeláldozását mondja el, a kik utolsó vérüket is odaadták hazájuk függetlenségéért — hiába. Felolvasását fűszerezte néhány elmés élccel, látni engedvén a harcok hidegvértségét, a mely golyózáporok között sem hagyta el. Néhány hírlappal is polemizált, a kik sok valótlanosságot táltak az olvasó elé. Másfél óráig tartott az érdekes előadás, mire a közönség a felolvasó és burok életével szét oszlott.

— Szeretem!
Es megcsókolta a kezemet.
En nem szóltam semmit. De a bensőmet melegség járta keresztül. Azt hiszem, igazán szeret. Annyi gyöngéd érzés volt a szavaiban. Mintha csak Rómeó vallott volna szerelmet az ő Juliájának.

Sajnos, holnapután Vass Gábort kell fogadnunk. Unalmas mulatság lesz.

Vass ur tegnap nagyon ünnepélyes volt. A haját félig lenyiratta, a szakálát is rendbe hozta. Kezd emberformája lenni. Üdvözléskor a balkezét nyújtotta, mert a jobbát baj érte. Munka közben oh, a gazdag gyáros dolgozik! — fölhasított a mutatóját. Szegény!

Hosszasan nézett rám, mikor azt vélte, hogy nem látom. Talán fölfedezett valamit rajtam? Mintha hipnotikus erő volna a tekintetében. Maga magáról semmit sem beszélt. Érdekes, hogy a keze reszketett, mikor távozáskor meg fogta az enyémet. Különös ember!

A papa információkat szerzett be Torlai felől. Tízezer forint adóssága van. Ugy látom, kiesett a kegyeiből. En pedig megfogadtam, vagy az övé leszek, vagy senkié. A papa erre azt felelte, ismeri az ilyen mondásokat.

Néha úgy elszorul a szívem. Mintha félnék valamitől. Máskor meg olyan boldognak érzem magamat. Három nap mulva eljön Béla.

Nagyon ideges volt. A csokorra kötött piros nyakraválója kissé félrecsuszottan állt. Ibolya-illat áradt ki a ruhájából.

Az esti sétán megcsókolta a nyakamat. Elég vakmerőség, de nem szóltam. Az ajka nagyon forró volt. De azt az első érzést már nem érzem.

Sokat, igen sokat beszélt. Eleinte halgattam, később ebbe is beféradtam. A hold világnál, amennyire lehetett, az arcát figyeltem,

— **Országos vásár.** A tegnapi nappal véget ért az idei tavaszi vásár. Szombaton a tulajdonképpeni lóvásár napján mintegy 4000 darab lovat hajtottak föl, amennyit régóta nem láttak együtt és egyszerre a nagybecskereki vásáron. Az árak aránylag nagyon olcsók voltak, mert az idegen lókereskedők még pénteken este távoztak városunkból. Így aztán a vételkedv nem volt valami emelkedett hangulatban. A tegnapi kirakó vásárt a hűvös idő szerfölött befolyásolta.

— **Multság.** Sokféle mulatságról irtam már, sok szép és nagy bált, kedélyes és sikerült táncestélyt énekeltem meg, de olyant, minő a szombat esti, már régóta nem értem. Több jelző, hosszabb leírás nem is kell, mindenki tudhatja, mily sikerült volt a szombati bál. Mert bizony az egyszerű és szegény „társas-estély” fényes bálá fejlődött, meg volt a bál minden ismérve, u. m. a lady patronesse, nagy közönsége fényes estélyi toilette-ü táncosnői. A bál ünnepeit lady patronesse dr. Mihálovich Ödönne szül. Parlagi Etta volt, ki szeretetreméltóan és példásan töltö be bálányai tisztét. Párját kell keresni, de alig akadna volt és leendő bálányai társnői közt. Nemcsak reggelig táncolt fáradhatlanul, de reggel odahaza, mikor a többi táncosné az igazak és boldogok álmát aludta, pompás korhelylevelet készített vendégei részére. Valóban a multság megérdemelte, hogy hírére még Kolozsvárról is lejőjjenek a táncosok megérdemli, hogy még a kávéház létezni fog (már pedig az létezni fog az emberi kor legvégső határáig, mert a vendégszerető háziak, t. i. a kávé és kávésné, jó egészségnek örvendenek s ezentul is szívesen látják jó ismerőseiket ebéd után feketére), évről-évre megismételjék, nehogy a multságok története ezentul hiányt szenvedjen. Ott voltak:

Asszonyok: dr. Balás Ivánné, Bielek Mihályné, Bobor Gyuláné, Botka Bláné, Daun Gyuláné, dr. Dellimanics Lajosné, Grandjean Edéné, dr. Haidegger Lajosné, Haidegger Ödönne, öz. Hegedűs Miklósné, Kokits Jánosné, dr. Mihálovich Ödönne, Réczey Gyuláné Rónay Jenőné, Solymosy Lajosné, Steinitzer Gézáné, Szathmáry Kálmánné.

Leányok: Beller Antoniette, Daun Hedvig, Grandjean Márta, Haidegger Valér és Sári, Haidegger Jolánka, Kodár Hedvig, Kokits Márta, Réczey Anna és Dóra, Solymosy Mici, Steinitzer Ilona, Szmetana Loti és Emmi, Vécsey Sári, Vlahovits Constantia.

— **609 = 10.000 koronával.** A „Magyarország” és ennek nyomán több fővárosi lap közölte azon rémhirt, mely szerint Muzslya telepés község beszédett adójából 10.000 koronát elikkasztottak. Meg vagyunk róla győződve, hogy ezt a

úgy hogy ne vegye észre. Közönyös volt a nézése s mintha szórakozott lett volna. Élénk piros színe volt. Igazán csinos. Szegény Vass Gábor!

A gyáros egészen váratlanul betoppant. Majd elnevettem magam, mikor megláttam. Levétette a szakálát. A bajusza mókusfarkura volt kidörzsölve. De mintha így Bélához hasonlítana.

Nagyon hevesen ragadta meg a kezemet. Pillantásával a bensőmíg akart hatolni. Mit kutat folyton?

Sajnálom ezt az embert. Belsőletesnek látszik. Magas, nyílt homlokáról az egyenes gondolkodás sugárzik le. Hol volt ezelőtt ez a szép homlok? Hja, igaz, befűdték a kócos hajfűrtök.

Még egy szóval sem árulta el, hogy szeret. Annál kevésbé csókolta meg a kezemet. Higadt vérmérsékletű. Pedig — ugy olvastam — a perzselő szenvedély alkotó eleme a szerelemnek.

Klárít, az én kis asszony-barátnőmet meglátogattam. A férje is otthon volt. Pipogya, haszontalan ember! Hányszor esküdött szerelmét Klárinak s most nem törődik vele. Nem tudom, miért használ férj letére ibolyaillatot s mi nek köti oly hatalmas csokorra a ríkiós színtű nyakkendőjét. Na, ha ilyen férjem volna, szeretnék élnem érzem magamat.

Torlai ur tegnap meglátogatt. Ezzel magam voltam. Érdekes fölfedezésre jutottam. Epp úgy öltözködik, ahogy a Klári férje s most is ibolya-illatja volt. A nyakkendője csak hogy nem ordított, olyan vörös s óriási csokorra volt kötve. Ha legközelebb eljön Vass ur, meg fogom kérni, ne utánozza őt az öltözködésben.

Molnár Jenő.

közleményt egyik olyan alkalmi tudósító küldte be a nevezett lapnak, aki szeret anzárgolni és ennek a szenzációnak tetsző hírek felültek a Magyarország szerkesztőségénél. Az egész ügy annyira devalválódik, hogy a lefolytatott vizsgálat 609 korona hiányt állapított meg az évekkel ezelőtt elhunyt Jakabházy adószedő és Popovits örmester terhére. Most a dolog a megyei ügyészségnél van, ahonnan megfelelő véleményezés után a közölg. bizottság fog eljárni az ellenőrzést elmulasztó közölg. ellen, úgy hogy a városi pénztár nem fog károsodni. — Egy másik rémhirt is bocsátott világgá a „Magyarország”, parasztlázásról írva, ami Németh községben történt volna meg. A hír a maga valójában, ahogy megtörtént, ezelőtt három héttel bent volt a „Torontál”-ban, ha innét veszi át a „Magyarország”, úgy semmi észrevételünk sincs, de a milyen alakban a „Magyarország” hozta, nem telet meg a valószínűség. Egy pár részeg suhanc garázdálkodásáról lehet szó legfeljebb. A csendőrök a járás főszolgabíró megkeresésére a nyomozást megindították és a suhancok azóta el is vették büntetésüket. Lázadásról, zavargásról tehát szó sem lehet.

— **Felolvasás.** A „nagybecskereki munkásképző- és társas egyesület” tegnap este tartott felolvasó estélye nagy érdeklődés mellett folyt le. A zsufolásig megtelt terem közönsége zajos éljennel fogadta Harzer József tanár igen sikerült előadását. A nagyrészt iparosokból álló közönség között igen szépen volt képviselve a tanári kar is. Ugy látjuk, hogy a munkásképző- és társas egyesület megtalálta a helyes utat arra, hogy az iparososztály, különösen az ifjúság megtalálja a szellemi szórakozást, a hol azután tapasztalatait gyarapíthatja.

Az iskolagyermekbarát üés háározata szerint március hó 17 én lesz, a községi népiskola értekezleti termében délelőtt 11 órakor. Ha a tagok nem jelennek meg ez alkalomra határozatképes számban, úgy a közgyűlés a reá következő vasárnapon, azaz március hó 24-én tartatik meg s tekintet nélkül a tagok számára fogja határozatait meghozni. A közgyűlésre a t. tagokat ez uton is meghívja az egyesület elnöksége.

— **Vásári család.** Dondó Kata, szabadkai lókupecnő, a ki már több ízben vendégszerепelt a nagybecskereki vásárokon, tavaly is Dvorcsák Anna néven csapta be a hiszékeny vásárosokat; szombaton ismét egy jeles stílit cselekedett meg. Deszpotov Gyóka farkasdinai gazdának egy 280 koronára tartott lovára cseréjénlatott tett, mely szerint az ő tulajdonát képező lóra 200 koronát ígért ráfizetni. A gazda belement a cserébe, Dondó Kata oda is adta a hazulról hozott lovát, a ráfizetést pedig akkorra ígerte megfizetni, ha előbb próbára megjárhatja a lovat kocsijában. Befogák a Deszpotov lovat egy másik mellé és aztán a Dondó Kata úgy elpróbálta a cserelovát, hogy még most is várná talán a szegény Deszpotov a maga 200 koronáját, ha föl nem világosították, hogy rutul be van csapva. A szép értékes lóért cserébe hagyott gebe alig ér 50 koronát és még komflisónak sem alkalmas.

— **Köszönetnyilvánítások.** A „Népbank” tekintetes igazgatósága 20 koronát adományozott az „Iskolagyermekbarát segélyző-egyletnek”, mely adományért hálás köszönetet mond az egyesület vezetőségére.

A Nagybecskereki Népbank részvénytársaság a nagybecskereki jótékony nőegyletnek 20 korona adományt küldött át, mely adományért hálás köszönetét fejezi ki az elnökség.

— **A telefon.** Az ország összes vidéki városaiban levő s a budapesti interurbán hálózatba bekapcsolt előfizetők névjegyzőke igazi kulturkép, melyből következtethetünk a vidéki városok viszonyaira. Abból ugyanis, hogy hány előfizetője van a telefonnak, látni lehet az illető város forgalmi életének nagyságát, a magasabb igényeket. A fűzet szerint Arad városának 469, Egernek 64, Gyöngyösnek 57, Győr városnak 290, Hód-Mező-Vásárhelynek 56, Kassának 199, Kecskemétnek 120, Kolozsvárnak 460, Komáromnak 110, Miskolcznak 140, Nagybecskereknek 160, Pécsnek 148, Nagy-Kanizsának 92, N. Kikindának 59, N. Várának 375, Pozsonynak 450, Sopronnak 250, Szegednek 400 előfizetője van. Hol vagyunk mi még Svédországtól, ahol a jobb szállodákban, előkelőbb házakban minden szobában bevezették a telefont és ahol egyedül Stockholm, egy 320.000 lelket számláló városban 80.000 előfizetője van a telefonnak, Budapestnek 720.000 lakosával pedig csak 6000.

Népszámlálás a vármegyében. A módosi járásban megejtett idei népszámlálás eredménye a következő:

	1900-ban	1890-ben	apadás	szaporodás
Boka	3388	3229	—	159
Csávós	1229	1246	17	—
Fodorháza	202	214	12	—
Gád	1134	887	—	237
Gyér	1201	1161	—	40
H.-Neuzina	550	634	84	—
Istvánföld	2340	2525	185	—
Ráptalanfalva	346	323	—	23
Kereszte	874	618	—	256
Macedónia	1036	937	—	99
Módos	4733	4559	—	174
R. Szárca	1374	1329	—	45
Rudna	1620	1288	—	332
Surján	617	633	16	—
Szárca	1224	1222	—	2
Szorb-Neuzina	2238	2242	4	—
Tógyér	1082	1035	—	47
Tor.-Szécsány	2588	2517	—	71

Krajcáros újság Temesvárott. Temesvárnak is van immár krajcáros magyar hírlapja. Ma jelent meg ugyanis a Temesvári Újság első száma. Szerkeszti és kiadja Neuhauz Ernő, a „Magyar Művészet” szerkesztője. Az új lap négy oldalas, három oldalát Budapesten, első oldalát pedig Temesvárott nyomják. A beköszöntőben a szerkesztőség és kiadóhivatal kijelenti, hogy jelszavaik: „Nyelvében él a nemzet” és „Mindent a közönségnek, mindent a közönségért”.

Olcsóbb a petroleum. Kivéve azokat a háztartásokat, hol villam vagy gázvilágítást használnak, mindenütt melegekedést fog kelteni az a hír, hogy a petroleum finomító gyárak a kőolaj árát métermázsánként egy koronával leszállították. Ez a leszállítás tegnap lépett életbe. Kíváncsian várjuk, hogy a kereskedők, kik annak idején nem mulasztották el fölemelni a petroleum árát, amikor a gyárak is drágábban adták gyártmányukat, — mikor fogják megfelelő arányban eszközölni az árleszállítást?

Irodalom és művészet.

* **Színészek kenyér nélkül.** Tegnapra az ország különböző részében, hat helyen, mintegy 160 színész kezéből, — köztük bizonyosan számosan családosaik — egy litografizott irás kiütötte a kenyeret, amit talán napokkal előbb a körülmények tartottak tőlük vissza. Tegnap érkezték ugyanis minden törvényhatósághoz a belügyminiszter rendelete, amely a vidéki színészek országos egyesületének felterjesztésére Bokody Antal, Demény Albert, Fekete Béla, Fekete Miksa, Hevesi József és Kis Pál színigazgatók koncesszióit, mert kötelezettségeinek eleget nem tettek, bevonja és meghagyja, hogy nevezetteknek színjátszási engedélyt egyik hatóság se adjon, ha pedig engedélyük már van, azt az igazgatói engedéllyel együtt tőlük azonnal elszedik. A nem teljesített kötelezettség az, hogy az illető színigazgatók a hátralékos nyugdíjleteleket nem fizették be. Nem a mi felszólításunk, erre való a színészeti felügyelő, annak megvizsgálása, hogy levonták-e az illetéket az igazgatók és miképp feleltek meg a közönség támogatásához, bevételükhez képest tagjaikkal szemben fennálló kötelezettségeiknek, de sajátságos, hogy sem a színészegyesület, sem az országos felügyelő nem gondolt arra, mi történik legkevesebb 160 színésszel, ha virágvasárnap előtt öt héttel elvonják tőlük a játszási engedélyt, elszedik előlük a kenyeret. Am, ne adjanak a hibás direktoroknak koncessziót a jövőben, de ha már eddig hagyták a kötelezettségek elhanyagolását, ne büntesse az ebben hibátlan színészeket saját egyesületük és felügyelőjük, a ki erre nem ügyelt. Az lenne a derék alispán, mert mind a hat igazgató bizonyosan megyei törvényhatóság területén működik, a ki a leiratra visszatelegrafálná, hogy végrehajtotta a rendeletet, de már mit csináljon a kenyér nélkül maradt 30—40 emberrel, a kik nem kisebb bajba jutottak, mint a vízöntöttek.

* **Edith.** Delpit Albert ily című regényének második és befejező kötete most jelent meg a „Legjobb könyvek” című regénytárban. A rendkívül érdekes és fordulatosban gazdag mű, mint azt az első rész kiadása alkalmával jeleztük, a körül a kérdés körül forog, hogy a bukott nő gyermeke, a kit a szeretők pénzén nevelt föl, bűnhőjék-e anyja vétkeért? Delpit az ügyesen felépített regényt igen szerencsésen fejezi be az olvasók munkáját oly tetszéssel fogadják, mint az eddig megjelenteket. A legjobb könyvek gyűjteményében közreadott „Edith” című regény kötetenként 50 krajcárjával rendelhető meg s így az egész egy forintba kerül. Kapható a Légrady testvérek könyvkiadó-hivatalában (Váci körút 78.) valamint az összes könyvesboltokban.

KÖZGAZDASÁG.

Közygyűlések.

- Március 7. A »kis-zombori segélyegylet s hitel-szövetkezet« közgyűlése.
- „ 8. Az alibunári járási hitelszövetkezet közgyűlése.
- „ 10. A jarkováci népbank részvénytársaság közgyűlése.
- „ 17. A torontáli h. é. v. alkalmazottai stb. fogyasztási szövetkezete felszámolás alatt közgyűlése.
- „ 24. A nagybecskereki takaré- és előlegezési társulat az osztrák-magyar első általános tisztviselő-egyletnek közgyűlése.

Állatbetegségek. A földmivelésügyi miniszterium közlése szerint Torontál vármegye területén a következő állatbetegségek észleltettek a legutóbbi időben:

- Lépfene:** törökbecsei j. Beodra 1 u.
- Veszétség:** antalfalvi j. Ozora 1 u., bánlakai j. Bánlak 1 u., Karácsony-Liget 1 u., törökbecsei j. Törökbecse 1 sz., törökkanizsai j. Szerb-Keresztur 2 u., Takonykór és bőrféreg: nagybecskereki j. Lázárföld 1 u., perjámosi j. Perjámos 1 u., törökkanizsai j. Szerb-Keresztur 2 u., zombolyai j. Nagy-Tószeg 1 u., Nagykikinda v. 1 u.

- Rühkór:** alibunári j. Hancsa 5 u., antalfalvi j. Farkasd 2 u., Lajosfalva 1 u., Ozora 5 u., bánlakai j. Nagy-Margitta 11 u., Ürményháza 1 u., Zichyfalva 1 u., módosi j. Fodorháza 11 u., nagybecskereki j. Ernesztháza 1 u., Tót Aradác 1 u., törökkanizsai j. Szerb-Keresztur 1 u., törökbecsei j. Tarras 10 u.
- Sertésorbánc:** pancsovai j. Szeferkin 1 u.
- Sertésvész:** bánlakai j. Györgyház 2 u., Partos 1 p., csenei j. Aurélháza 61 u., Öregfalva 1 u., nagybecskereki j. Ernesztháza 1 u., Szerb-Elementer 1 u., pancsovai j. Sándorregyháza 25 u., törökbecsei j. Törökbecse 1 sz., törökkanizsai j. Gyáta 1 u., zombolyai j. Kis-Orosz 1 u.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 4-én.

Budapest, március 4. (A „Torontál” eredeti távirata) A képviselőház mai ülésében folytatták a honvédelmi tárca költségvetésének részletes tárgyalását.

Ráttkay László az önálló magyar hadsereg feállítását, a német nyelvnek a honvédségből való teljes kiküszöbölését, végül a hadmentességi adó eltörlését követeli. Panaszodik, hogy az ezredek elnevezésénél a magyar történelmet teljesen figyelmen kívül hagyják. Mert van Mollinár, Soksevic és még egy néhány -ics, -vics elnevezésű ezredünk, de egyet sem neveznek Zrínyi, Hunyady ezrednek.

Major Ferenc a két évi szolgálat behozatalát kívánja.

Széll Kálmán miniszterelnök a beteg honvédelmi miniszter nevében megköszöni az iránta tanúsított elismerő nyilatkozatokat. Felvilágosítólag kifejti, hogy a hadsereg közönségéről fennálló törvényből onként folyik a honvédség fejlesztése. Fejérváy Géza b. honvédelmi miniszter érdeme, hogy a vezérkari tiszteket a honvédelmi miniszter javaslatára nevezi ki ő Felsége a paritás alapján. Célja ezzel az volt, hogy a honvédség önállóan is működhessek. Az általános európai nagy felfegyverkezés sokáig nem tarthat, de a lefegyverzést mi nem kezd-

hetjük meg. Kéri a költségvetés elfogadását. (Eljenzés.)

Az ülés tovább folyik.

Ui bolgár miniszterium.

Budapest, márc. 4. (A „Torontál” eredeti táv.) Szófiából jelentik: Az új bolgár kormány Karavelow elnökségével megalakult.

A spanyol kabinet.

Budapest, március 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Madridból táviratozzák: A regens királynő Villaverdet bizta meg a kabinet alakításával.

A burok szabadságharca.

Budapest, március 4. (A „Torontál” ered. távirata.) Kolesbergből sürgönyzik: Dewett és Steyn tábornokok 1500 emberikkel, az angolok részéről kifejtett heves ágyuzás dacára, átlépték az Oranje folyót. A burok élelmi szerekben nagy hiányt szenvednek.

A pestis.

Budapest, márc. 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fokvárosból sürgönyzik, hogy ugy a városban, mint az egész Fok földön a pestis rohamosan terjed.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. március 4.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig	
Bánsági	ó	76	7.35	7.50	80	0.—	0.—
Tiszavidéki	„	76	7.45	7.60	80	7.85	7.90
Pestvidéki	„	76	7.35	7.50	80	7.75	7.85
Bácskai	„	76	7.55	7.65	80	0.—	0.—
Rozs	uj	elsőrendű	70—72	7.15	7.30		
	„	másodrendű	—	7.—	7.05		
Árpa	„	takarmány	60—62	6.10	6.20		
	„	égetni való	62—64	5.90	6.10		
	„	sőrfőzésre való	64—66	0.—	0.—		
Zab	„	—	89—41	6.15	6.35		
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—	0.—		
	„	másnemű	—	5.40	5.50		

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 4. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett, a malmok tartózkodása következtében, teljesen ellanyhult üzletmenet; a jegyzések névlegesek. A mai határidő-üzletben a következő árak domináltak:

Buza ősze	7.46—7.47
„ tavaszra	7.69—7.70
Rozs ősze	7.29—7.30
Tengeri májusra	5.20—5.21
Zab ősze	6.24—6.25

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becserekre, illetve Nagy-Becserekről.

Érvényes 1900. december hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

- Zombolyáról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
- Pancsováról: délelőtt 7 óra 53 p.; délután 6 óra 10 p.
- Temesvárról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
- Verseczről: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
- Alibunárról: este 7 óra 22 p.
- Zombolyáról: (keskenyvágány vonalon) reggel 8 óra 7 p.; este 6 óra 48 p.
- Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

- Zombolyára: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
- Pancsovára: reggel 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
- Temesvárra: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
- Verseczre: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
- Alibunárra: reggel 3 óra 55 p.
- Zombolyára: (keskenyvágány vonal) reggel 4 óra 8 p.; délután 5 óra 16 p.
- Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

Dr. Brájer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős: Mayer Rezső.

Torontálvármegye nagysztmiklósi járás főszolgabírája

1284. közig. sz. 1901.

246-3.1

Hirdetmény.

A nagysztmiklósi járás utibizottsága 1900. december hó 22-én tartott rendes ülésében hozott határozatával a nagysztmiklósi-valkányi járási közút 9-10.5 kilométer szakaszának asucái förtköveli kiépítését és hengerelését 14184 kor. 50 fillér erejéig engedélyezte. A fent említett munkálat fogantatásának biztosítása céljából 1901. évi március hó 16-án délelőtt 11 órakor a nagysztmiklósi főszolgabíró hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetteik.

A versenyezni óhajtok felhívhatnak, hogy a fenti munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat kitűzött nap délelőtti 11 órájáig alólirott főszolgabíróhoz annál inkább nyujtsák be, mivel a későbbben érkeztek figyelembe nem fognak vétetni. A szóban forgó munkálatra vonatkozó részle es feltételek a hivatalos órák alatt a járási főszolgabíró hivatalos helyiségében a tárgyalás napjáig betekinthetők.

Nagysztmiklóson, 1901. február hó 25-én.

Hadfy Károly,
főszolgabíró.

A magy. kir. államvasutak bpest-jobbparti üzletvezetősége.

Anyagszállítási pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapest jobbparti üzletvezetősége 1901. évben felmerülő szükségletének fedezése 8866 m. darabolt kavics szállításra ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A részletes kimutatás, mely egyszersmind ajánlati mintául is használandó, az üzletvezetőség anyagbeszerzési osztályánál (I. d.) Budapest, Külső Kerepesi ut 2. ik házcsoportjában kapható.

Ugyanezen kimutatásban fel vannak sorolva az egyéb pályázati és szállítási feltételek. Az ajánlat 1 koronás bélyeggel ellátva bepecsételve s a borítékban „ajánlat a 806/901. számhoz“ felirattal megjelölve legkésőbb 1901. évi március 6-án déli 12 óráig nevezett üzletvezetőség anyagbeszerzési osztályához betérjesztendő.

Budapest, 1901. évi február hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Szerb-Elemér községétől.

3837. sz. 1901.

246-3.1

Hirdetmény.

Szerb-Elemér község képviselőtestülete határának birtoklasi rendezését, dűlőutainak, valamint a parcellák megjelölését határozta el. A határ 4240 hold, mintegy 4500 parcellában.

Felhívhatnak az ezen munkálatra reflektáló mérnök urak, hogy ajánlataikat e község előjáróságánál folyó hó 20 ig adják be.

Szerb-Elemér, 1901. március hó 1.

Kvatsák, **Jankov Szekula,**
jegyző. **biró.**

15991. C. III.

M. kir. államvasutak.

Közvetlen podgyászfelvétel összes saját állomásainkról Abbaziába és viszont

A m. kir. államvasutak igazgatósága az Abbaziába utazó közönség kényelmére intéz kedett, hogy folyó évi március hó 1-től a m. kir. államvasutak összes állomásairól Abbaziába, valamint viszont az utipodgyász közvetlenül feladható legyen.

A feladandó podgyászért a vasuti illetékeken felül a fume-abbaziai hajóvonalra, az ezen vonalon minden egész jegy után engedélyezett 50 kg. gyermekjegy után pedig 25 kg. szabad-súly tekintetbe vételével minden 10 kg. podgyász-súlyért 10 fillér, valamint a podgyásznak Fiuméba a vasutról a hajóra vagy viszont való átszállításáért darabonként 50 fillér fizetendő.

Budapest, 1901. február havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

28835/1901. szám. M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapestén — Dombóváron — Fiumén át a Magyar Horvát Tengeri Gőzhajzási Társaság Fiume és Velence, illető eg Ancona közt közlekedő gőzhajói igénybe vételével.

Hajjáratok menetrendje.

Március hó 16-tól, október hó 31-éig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe. Minden kedden és csütörtökön reggel 7 órakor. Minden szombaton este 8 órakor.
2. Indulás Fiuméből Ankonába. Minden hétfőn és szerdán reggel 7 órakor. Minden pénteken este 8 órakor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba. Minden szerdán és pénteken reggel 7 órakor. Minden hétfőn este 7 óra 30 peckor.
4. Indulás Anconából Fiuméba. Minden kedden és csütörtökön reggel 7 órakor. Minden szombaton este 8 óra 30 peckor.

Menettartam 10 óra

Menetidjak

a hajó-átkelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat			Személy-vonat III. osztály
			I.	II.	III.	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	34.00	26.00	14.00	
"	Cannes	franc	117.20	84.30		
"	Firenze	"	73.60	53.90		
"	Genova	"	89.25	64.90		
"	Lyon	"	124.85	91.50		
"	Marseille	"	138.80	98.90		
"	Milano	"	69.95	51.40		
"	Napoli	"	109.55	72.85		
"	Nizza	"	118.75	81.95		
"	Róma	"	73.75	54.05		
"	Torino	"	89.10	64.80		
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	47.10	34.80	18.20	
Berlin	"	márka	95.60	68.40	38.50	
Breslau	"	"	71.20	51.70	28.90	
Hamburg	"	"	122.20	88.10	52.30	

A gőzhajókon egy ágyért 2 korona utánfizetendő.

A hajó-átkelési díj magában Fiuméből—Velencébe, vagy Anconába:

Diszterem hálólhelyyel együtt 16 kor.

I. osztály 12 kor.
III. " (fedélzet) 6 "

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt levő gyorsvonatokkal valamint Velencében és Anconában a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásunk van. Fiumében a vonatok a gőzhajók kikötő helyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig Zarába, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „utmutató“-ban foglaltatik.

Menetjegyeket a fent nevezett állomások ugyszintén a magyar kir. államvasutak városi menetjegyirodái Budapestén és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapestén és Bécsben adnak ki, hol a kívánt felvilágosítások is megadhatnak.

Budapest, 1901. február havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések

felvételnek a

„Torontál“

kiadóhivatalában.

Nyomatott Pleits Fer. Pál kiadónál, Nagybecskerekén.

Értesítés.

A Nagybecskereki Magyar Olvasókör évi rendes tisztújító közgyűlését folyó évi március hó 10-én délután 4 órakor tartja meg egyleti helyiségében (Demkő-ház) a következő

tárgysorozattal:

1. 1900. évi zárszámadás tárgyalása.
2. 1901. évi költségvetés tárgyalása.
3. Tisztújítás megejtése.

Országh Péter,
e. titkár.

237-3.2

Szerb-Elemér községe.

653. szám. 1901.

244-3.1

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a község közlegelőjén a lageltetési díjszedési jog 1901. évre nyilvános árverésen 1901. évi március hó 16-án d e 9 órakor Szerb-Elemér község házában eladtni fog.

Feltételek a jegyzőségnél betekint-hetők.

Szerb-Eleméren, 1901. március hó 1.

Kvatsák, **Jankov Szekula,**
jegyző. **biró.**

A Balaton Halászati Részv.-Társ. Siófokon

szállít Siófokról különféle módon készült finoman pácolt hering-fajta halakat

4 literes hordóban, vagy bádog dobozban két koronáért.

„Rollmops“ göngyölt heringet 2 korona 40 fillérért utánvétel.

Öt hordó vagy bádogdobozon felüli vételnél 10% engedmény.

Továbbá:

fogast, kristály kocsonyában

1/2 1 2 4 literes dobozban
1.30 2.— 3.— 5.— koronáért

(232-8.3)

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás Bécs és Fiume között vagy viszont Budapestén át.

Abbaziába, Lussin-Piccoló és Cirkvenica üdülőhelyekre, továbbá a dalmát partvidékre, valamint Olaszországba való utazások megkönnyebbítése céljából Bécsből Fiuméba és viszont Budapestén át igen mérsékelt áru menetjegyek adhatnak ki és pedig az I. osztályban 36 korona 70 fillérért, a II. osztályban 24 korona 40 fillérért és a III. osztályban 11 korona 80 fillérért. Ugyanezen áron Bécs Zágráb és Károlyváros között is adhatnak ki közvetlen menetjegyek Budapestén át.

Ezen menetjegyek, melyekből az I. és II. osztálynak a gyorsvonatok használatára is jogosítanak, 8 napig érvényesek és azokkal ezen időtartamon belül az utazás Budapestén látta-mozás nélkül megszakítható.

Együttal felemlítetik, hogy Fiuméből a dalmát vidékre nevezetesen Raguzába, a hová Bécsből közvetlen menetjegyek is adhatnak ki és a podgyász is közvetlenül felvétetik, a közlekedést a magyar horvát hajzási társaság kényelmes hajói, Fiuméből Velencébe és Ankonába pedig az Impresa Fiume-Venezia kényelemmel berendezett termes gőzhajói igen olcsó viteldijak mellett közvetítik.

Bővebb felvilágosítás Budapestén a városi menetjegyirodában (Hungária-szálloda) és Cook Tamás utazási irodájában (Vigadó tér) nyerhető, továbbá Nagel és Wortmann-cég utazási irodájában Abbaziában és Bécsben, valamint a Cook Tamás féle, Schenker és társa utazási irodáiban Bécsben, Stangen Károly utazási irodájában Berlinben és Antonio Paolinál Velencében nyerhető.

Budapest, 1901. január hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)